Postgresql: Web Programcısı için Gündelik İpuçları Postgres 2014 Türkiye

Üstün Özgür

December 6, 2014

Outline

Giriş

- Web uygulama çatıları (frameworkler)
- MVC
  - Java Spring + Hibernate, Python Django, Ruby Rails
- ORM (Nesne-İlişkisel Dönüşümü)
  - ▶ Bu dönüşüm esnasında yaşanan impedance mismatch
- Veritabanından uzak geliştiriciler
- Veritabanı uygulamanın en önemli parçalarından biri, belki de en önemlisi
- ▶ Web programlaması için önemli Postgres kavramları ve ipuçları

SQL Bir Programlama Dilidir

- ► Temelde bir sorgulama dili
- ▶ ilk bakışta göründüğünden daha güçlü bir dil: Turing complete!
- Sadece tablolar değil: fonksiyonlar ve diğer expressionlar
- Nasıldan çok neyi istediğimizi söylediğimiz deklaratif bir dil

Basit Bir Örnek

```
    SELECT sin(pi()/4);
    SELECT generate_series(1,8)
    SELECT sin(2*pi()/i) from generate_series(1,8) as i;
```

Bir Programlama Dili Olarak SQL

- ▶ İlişkiler üzerinde operasyonlar
- Genelde sütun bazında operasyonlar: Yüksek seviye fonksiyonlar
- Yanlış bir tabir de olsa SQL için fonksiyonel diyebiliriz
- ▶ Üç temel yüksek seviye fonksiyon: Map, Filter, Reduce
- SQL hepsini sağlıyor.

Map, Filter, Reduce

- Map SELECT foo(x) from table;
- ▶ foo fonksiyonunu bütün x değerleri için uygula
- ► SELECT foo(x) from table where predicate(x) dediğimizde

filter'a denk şekilde bir predicate fonksiyonu uygular. (Predicate fonksiyon boolean dönen fonksiyon)

Eğer foo aggregate yapıda bir fonksiyon ise de reduce'a denktir diyebiliriz.

Örnek: Faktoriyel Implementasyonu (1/2)

```
select generate_series(1, 10);
select generate_series(1, 10, 2);
select 3 * 4;
select numeric_mul(3, 4);
```

Örnek: Faktoriyel Implementasyonu (2/2)

```
create aggregate product(numeric) (sfunc=numeric_mul, stype=
select product(x) from generate_series(1, 5) as x;

create function myfactorial(i numeric)
   returns integer
   as 'select product(x)
        from generate_series(1, i::integer) as x;'
   language sql;
```

Trivia: Postgresql'de kac tane fonksiyon vardir?

```
\df
\set ECHO_HIDDEN
```

- "In the beginning, there was the command line."
- ► GUI'leri tercih etseniz de ogrenilmesi cok yararli
- Kolay denemeler, SQL pratigi
- ► En önemli psql komutları:
  - ▶ \h : SQL komutlari hakkinda bilgi Or: \h CREATE TABLE
  - ▶ \? : psql komutlari hakkinda bilgi

psql demo

```
\h
    CREATE
    CREATE TABLE
    ALTER TRIGGER
```

▶ Psql'a ait özel komutlar \ ile başlar

psql komutlari demo

```
| \1
            Bütün veritabanlari
 \d
           | Bütün tablolar, viewlar
 \d+
            Daha ayrıntılı bilgi
 \df
            Kullanıcı Fonksiyonları
 \dfS
            Sistem fonksiyonlari
 \dft
            Triggerlar
show all | Bütün ayarlar
           | Edit
 \e
 \0
           | Çıktı dosyası belirleme
 \H
            HTML tablo çıktısı
```

\! make_pretty_table foo.html

.psqlrc dosyasi

▶ Bu komutlar başlangıçta çalıştırılacaktır.

\x auto
\timing

► Ctrl-r ile shell'deki gibi eski komutlar arasında arama yapabiliriz.

Performans ipuçları (1/4)

- Sayfalarınızda toplamda kaç tane SQL sorgusunun gösteren bir araç kullanın.
- Örneğin Django için django-debug-toolbar.
- ./manage.py shell_plus --print-sql
- psql'de \timing kullanımı
- ANALYZE ve EXPLAIN ANALYZE komutu ve index ekleme
- log_collector ile yapilan SQL sorgularinin ve sürelerinin kaydedilmesi

Performans ipuçları (2/5)

- ▶ ORM'lerde olabilecek en büyük sorun N+1 sorguları.
- Örneğin N tane soru göstereceksiniz, bu soruları soran kişinin de ismini göstereceksiniz.
- ▶ N+1 tehlikesine çok müsait.
- Django için select_related ve prefetch_related

Performans ipuçları (3/5)

- Bağlantı havuzu: Bağlantıların kurulması çok fazla zaman alabilir.
- pgbouncer gibi bir bağlantı havuzu sağlayın. Kurulması oldukça kolay.
- pgtune uygulaması: Postgres'in default konfigürasyonu oldukça verimsiz
- Sessionları veritabanında tutmak yerine redis'te tutmak

Performans ipuçları (4/5)

- Makineye göre optimize etmek için https://github.com/gregs1104/pgtune
- ▶ Web versiyonu http://pgtune.leopard.in.ua/

Performans ipuçları (5/5)

- Pghero: https://github.com/ankane/pghero
  - SELECT * FROM pghero_missing_indexes;
  - SELECT * FROM pghero_relation_sizes;
  - SELECT pghero_index_hit_rate();
  - SELECT * FROM pghero_unused_indexes;
- Monitoring için NewRelic ya da AppNeta gibi araçlar da production esnasında performans sorunlarını takip etmek için kullanılabilir. Bu araçların kurulumu oldukça zahmetsiz.

Yedekler (Geliştirme)

- Development esnasında hızlıca yedek almak için
- ► CREATE DATABASE foo with TEMPLATE bar;

Yedekler (Geliştirme)

```
DB_NAME=mydb
echo "SELECT pg_terminate_backend(pid)
  FROM pg_stat_activity WHERE pid <>
    pg_backend_pid() AND datname = '${DB_NAME}';" | psql
echo "create database
  ${DB_NAME}_$(date '+%Y%m%d_%H%M%S')
  with template ${DB_NAME}" | psql
```

Yedekler (Production'da)

- ► En azından pg_dump ile günlük backuplar alın ve başka bir makineye (S3 vs.) gönderin.
- Streaming replication yapabilirsiniz, son Postgres sürümlerinde bu oldukça kolaylaştı
- ▶ Josh Berkus'un "Ten Minutes to Replication" sunumu
- http://www.youtube.com/watch?v=BD7i9QImqic

NoSQL desteği

- Postgres bir object-relational veritabanıdır.
- Object-relational?
- Extended relational
- Postgres'in tasarımının anlatıldığı ilk makale Stonebreaker
- ► Postgres'in ilk hedefi olarak ilişkisel veritabanlarının yetersiz ya da düşük performanslı kaldığı noktaları vurgulamaktadır.

Örnek Uygulama

- ▶ Bir Kullanıcı-Adres ilişkisi
- ► Her kullanıcının tek bir adresi olsun
- Adresin de kendi içinde birden fazla alanı olsun, örneğin şehir ve posta kodu gibi.
- ► Normalize edilmiş bir veritabanında iki ayrı tablo
- Çoğu zaman doğru çözüm
- Bazen farklı bir çözüm gerekir: Aynı tabloda tutmak

Farklı Çözümler

- ► Çözüm 1:
  - Kullanıcı tablosuna şehir ve posta kodu alanları eklenebilir
  - Çok fazla alan
- Çözüm 2:
  - adres bilgisinin bir metne dönüştürülmesi
  - zor veri sorgulaması, LİKE veya regular expression kullanımı

Composite Types

- ► Tek bir alanda birden fazla veri saklamak için
- ► Her tablo için bir de type üretir
- Kendimiz de type tanımlayabiliriz

hstore ve json

- ▶ hstore ve json
- 9.4'te jsonb (binary json)
- Alan adları esnek
- hstore ile json'un temel farki ise hstore'un sadece tek seviye ilişkiye izin vermesi

hstore

Demo

Demo

Array

Demo

Soyutlamalar

- Views
- Materialized Views

Views

- Gerçek tablo değil
- Bir query'ye isim verip soyutlamak
- Örneğin Kullanıcı tablomuzda aktif olup olmadığını gösteren bir sütun olsun.
  - ► SELECT * FROM Kullanici WHERE active=t
  - CREATE VIEW AktifKullanici AS SELECT * FROM Kullanici WHERE active=t;
  - ► SELECT * From AktifKullanıcı
  - SQL'e göre güzel bir özelliği daha composable olmasıdır
  - Örnek: son hafta eklenmiş aktif kullanıcılar
  - SELECT * FROM AktifKullanici WHERE tarih_eklenme >
    now() '1 week'::interval;
  - 7 incirleme

Daha Mantıklı Bir View Örneği

- Kütüphane uygulaması
- Kullanıcılar ve Kitaplar
- Ödünç alınan kitaplar tablosu
- Normalize olursa sadece kullanıcı ve kitap id'lerini görebiliriz
- Kullanıcı adı ve ödünç aldıkları kitapları görmek için bir view yazalım.

```
create table kutuphane_kullanici (id serial primary key, name tecreate table kutuphane_kitap (id serial primary key, name tecreate table kutuphane_odunc_kitaplar
```

```
(id serial primary key,
kullanici_id int references kutuphane_kullanici,
kitap_id int references kütüphane_kitap);
```

```
insert into kutuphane_kullanici(name) values ('Üstün'), ('Al insert into kutuphane_kitap(name) values ('Anna Karenina'), insert into kutuphane_odunc_kitaplar values (1,1), (2,2);
```

```
# select * from kutuphane_odunc_kitaplar;
 id | kullanici_id | kitap_id
             1 | 1
            2 | 2
 2 |
# select k.name, ki.name from kutuphane_odunc_kitaplar o,
kutuphane_kullanici k, kutuphane_kitap ki
 where o.kullanici_id=k.id and ki.id=kitap_id;
name
               name
____+
Ustun | Anna Karenina
 Ahmet | Karamazov Kardesler
(2 \text{ rows})
```

Time: 1.296 ms

(2 rows)

```
# create view OduncKitaplar as select k.name as KullaniciAd:
ki.name as KitapAdi from kutuphane_odunc_kitaplar o,
kutuphane_kullanici k, kutuphane_kitap ki
where o.kullanici_id=k.id and ki.id=kitap_id;
CREATE VIEW
Time: 7.588 ms
# select * from OduncKitaplar;
kullaniciadi | kitapadi
Ustun
            | Anna Karenina
Ahmet
            | Karamazov Kardesler
(2 rows)
```

Materialized Views

- ▶ 9.3
- Sorgu sonuçları gerçek tablolarda saklanır
- Otomatik güncelleme şu an yok
- ► Periyodik olarak ya da bir trigger sonrasında elle güncelleme

Trigger ve Audit Tabloları

- Yapılan her INSERT, UPDATE, DELETE sonrası bir işlem çalıştırmak
- Audit tablosu: Önemli tablolara ek bir tablo. Yapılan işlemin kaydını tutuyor.
- ► Hatalı veri kaydına karşı bir koruma sağlar

Yararlanabileceginiz Kaynaklar

- Resmi dokumanlar harika
- Postgres Weekly
- postgres guide
- postgres planet
- kitaplar: High Performance Postgres

Teşekkürler

- ustun@ustunozgur.com
- ▶ https://github.com/ustun/postgres-2014